

Előfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Ugyes száma ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Part Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Part Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Mentőegyesületet Ujvidéknek.

Ujvidéknél jóval kisebb és a fejlődés nem oly magas fokán álló városok, mint amilyen a mi városunk, már régóta rendelkeznek mentőegyesülettel, csak Ujvidéken nem tudták mindeddig ezt a humanus kulturintézményt megvalósítani. Mennyi idő telt el addig, míg Ujvidéken az első ugynevezett mentőkocsi végiggördült az utcákon. El addig egyfogatu bérkocsikon vagy éppen halottaskocsin szállították, de legjobb esetben hordágyon a sebesülteket, súlyos betegeket. Most legalább egy rettenetesen dőcögő valami van, amit a köznép: mentőkocsi-nak hisz. Ez a kocsi ugylátszik a szállítandó beteg diagnózisát akarja megállapítani. Ha kitartja a rázást a beteg, úgy nincs komoly baja. Ha nem tartotta ki, akkor súlyos beteg volt. Szomorú humor ez, de még szomorubb igazság. Amikor a város másfélmillió költséggel dolgozik, akkor ne teljen egy modern, pneumatikus, vagy legalább is gummitalpas mentőkocsira?

Pedig még a mentőkocsi nem elég a szállításra szorult beteg lelki üdvösségére. Azzal még a beteg nem lesz jobban és mindaddig, a mi városunk szükségletével nem hagy fel és nem létesít rendőrorvosi állásokat és nem lesz per-

manens rendőrorvosi szolgálat, addig még a gummitalpu mentőkocsi sem használ sokat. Amikor, — ez nem szemrehányás, — a városi orvosok látják el a rendőrorvosi teendőket, addig nem is lehet a kerületi orvosoktól kivánni, hogy éjjel-nappal rögtön feltalálhatók vagy kéznél legyenek. Ezért a nevelésért fizetésért bizony nem lehet a magánpraxist sutba dobni, vagy elhanyagolni.

Szóval, a mentőkocsihoz még mentőorvos is kell.

De mi szegény adófizető alanyok jól tudjuk, hogy még sok víz fog a szőke Dunán lefolyni, amíg ez valóra válik.

És mert ezt jól tudjuk, de mert nálunk megtanítottak bennünket arra a közmondásra: segíts magadon, hogy az isten is megsegítsen: ép ezért örömmel üdvözljük azt a felmerült eszmét, amely még ma csak embrióban van meg: eszme, melyet még ki kell dolgozni.

Eszme, mely felvetődött, de amely ép oly tiszteletreméltó, mint a milyen keresztülvihető.

Molnár Oszkár, az Ujvidéki Testgyakorlók Köre egyik alelnöke azt az okos és igen életrevaló eszmét vetette fel, hogy alakítson az Ujvidéki Testgyakorlók Köre a maga kebelében egy mentőcsapatot.

Jól tudjuk, nem állhat ez a mentőcsapat a

helyzet magaslátán, hisz az egyesületben igen kevés az orvos, de áll az egyesület csupa tetterős fiatalemberből, akiknek nem fog derogni az arra rászorultakat első segélyben részesíteni és amíg az illető orvosi kezelést igénybe vehet, a szükséges első mentési munkát elvégezni.

Van az egyesületnek néhány orvos tagja, akik az egyesület kebelében létesítendő ezen mentőcsapatot szakképzetten kioktatnák és legalább lennének intelligens, jóérzésű emberek, akik a segélyre szorultakkal törődnének. Most városi szolga és a mentő kocsi kocsisa látják el az első segélyt.

Hisszük, hogy ezen eszmét az illetékes körök azzal a jóakarattal fogják fogadni, mint amilyen humanus érzésből fakadt és amilyen emberszeretettel karolta fel az egyesület választmánya, mely hétfőn tartott ülésén az indítványt dr. Brezsovszky Nándor kórházi és dr. Deák Imre tb. városi főorvosnak, mint egyesületi orvosoknak tanulmányozás céljából kiadta.

Eleinte tán mosolyogni is fognak rajta, de aki átérzi ezt az okos eszmét, azt kell hogy gondolja, hogy ez is egy lépés előre.

Ha lehet önkéntes tűzoltócsapat, lehet amateur mentőcsapat: intelligens fiatal emberek önkéntes csapata.

Szívesen vennők, ha ehhez az eszméhez és magához a kérdéshez az illeté-

TÁRCA

Divatcsevegés.

— A Divat Ujság-ból. —

Bár júliusban tetőpontját éri el a nyári divat, mégis érdemes megfigyelni, mint tűnik föl itt is, ott is egy-egy „ujdonság”, mely hivatva van arra, hogy az új képet új varázsszal öltöztesse föl. Mindenekelőtt meglepő, hogy míg a tavaszon nem tudtunk hova lenni a sok színpompától, ez idő szerint csak a fehér uralkodik mindeneken, különösen pedig a himzett ruhákon: fehér himzés fehér alapon.

Igen nagy választék van himzett szövetekben, amilyen az ugynevezett angol vagy líkaoson himzett, a himzett batiszt, indiai moli: a szegélyezett anyag behimzett keskeny esikokkal, himzett fodrok voálból, markizettből, batisztból és mollból. A himzett szövetek természetesen a minőségük szerint változó árban, oly elfogadható áron kaphatók, hogy még az is szerezhethet belőlük, akinek az ereszénye csak a szerényebb igények kielégítését engedi meg.

Igaz, hogy valamennyire fényezés marad mégis, mert — hacsak hogy otthon nem mossák, a fehér holmi tisztítás bizony elég

drága. A ruha csak úgy szép, ha teljesen kifogástalan és ha nem kell is mindannyiszor mosni, amikor viselték, de mindenesetre át kell vasalni, még pedig kellő hozzáértéssel.

Ujdonságnak mondhatjuk a voál és markizett szemintás fodrot, mely harminc, negyven centiméter magas domborműszerű virágos vagy arabeskes himzett szemintát mutat. Az ebből készült ruhák, amint azt néhány modellen láttuk, igazán gyönyörűek. Az alsó szélet többnyire egyenes és líkaosos szegély fejezi be. A készítés módja az anyag szerint változik: a voál vagy markizett fodrot főm ránccolják, vagy keskenyen szegélyezik.

Batiszt és mollhimzésből szeretik a szoknyát két-három sor egymás fölé illesztett fodorból összeállítani. A dereknak mindig van egy kis kivágása, kerek vagy négyszögletes formában fésűdísszel. Mégis készítik egyszerű kimenő formában is kurta lebenynyel. Sőtányra igazán elegáns csak az a ruha, ha van hozzá elől nyitott színes tafotakabát és ez aztán készülhet a legélénkebb színekből.

Ha a ruhának inkább célszerűnek kell lennie, az említett kabát elmarad és helyébe a lebbenyos bluz kerül, színes lakkövel, melynek azonban három centiméternél szélesebbnek nem szabad lennie. A himzett ruhákat vert vagy valanszienciáspikkével díszítik. Természetesen sok a gépesipke is és itt nem

mindig az egyéni ízlés dönt, mert sokszor az elég szép gépesipke mégis olcsóbb, mint a kezimunka, ha csakhogy nincs meg az az ügyessége, hogy akár a csodaszép esztereki esipkét is maga készíti el. Nagy értéke van a kézihimzésnek és mennél régebbi a himzés, annál értékesebb a ruha.

Ehhez a sok habos fehérséghez diadalát üli a florentini kalap. Meghagyják a lengő hajló formájában és lazán kötött virágkoszorúval díszítik, melyet hátul tetszetősen tör meg a fekete bársony szalagsokor. Nagyon szép florentini kalapot láttunk, mely idősebb nőnek is megfelel, fekete és sárga tüllésipke dísszel, aranybarna árnyalatu mályvával és fehér kócsaggal. Az övbe olyan virágot tűznek, mely illik a kalap virágához.

A florentini kalap különben teljesen kiszorította a panamakalapot és tengerpartra is az előbbi a divatos. Tengerpartra piros, sárga, de fehér kabátos ruha is járja az anynyira fölkapott frótté-szövetből. Még meg kell említenünk a legújabb divathóbortot, a nyári karmantyút, mely esipkéből, batisztból, virágból, különösen rózsából készül. Hogy mi a célja, azt igazán nem tudjuk, ha még olyan szép is. Talán az amerikai nők jobban tudják, mint mi, mert ők eszelték ki és nélküle nem is tökéletes az öltözködés.

kes tényezők és első sorban Ujvidék igen tisztelt orvosi kara a maga véleményével megvilágítva hozzászólana.

Polgármesteri jelentés.

Dr. Demetrovics Vladimir kir. tanácsos polgármester a közigazgatás f. 6. május és június havi menetéről szóló jelentését következőekben terjesztette a jul. 4. iki közgyűlés elé:

A lefolyt május és június hónapokban tartatott 20 tanácsülés, 1 nyugdíjválasztmányi, 1 kórházi biz., 1 gazdasági biz., 2 közig. biz., 1 árvaügyi felelővitelei küldöttségi, 6 árvaülési és 2 előkészítő tanácsülés.

Május és június hónapokban kiadott: 52 iparigazolvány, 52 iparengedély, 274 munkakönyv, 2322 zeneengedély, 2418 marhalevel, 3 szállásutalvány, 1 elfogató, 42 külhoni utlevél, 39 eseledkönyv és 15 igazolási jegy, kereskedelmi tanácsszerződés kötött 8, toloncoltatott 49 és továbbított 13 egyén.

A közegészségi állapot május hónapban kedvezőbb volt mint a megelőző hónapban, mert a kanyaróban való megbetegedések száma nagyon apadt.

A vár. főorvosi hivatalnál bejelentett ragályos betegségek: kanyaró 58, vörheny 6, difteria 6 és hasi hagymáz 1. Májusban elhalt 64 egyén, ezek közül tüdőgümőkórban 12, kanyaróban 1, hasi hagymázban 1, 7 éven alóli, nem gyógykezelt gyermek 1. Valásfelekezet szerint volt az elhaltak közül gör. kel. 30, rom. kath. 20, ref. 8, ág. ev. 4 és gör. kath. 2. A vár. kórházban május hónapban gyógykezelt 382 beteg közül mint egészséges elbocsátott 127, javultan 56, gyógyulatlan 8 és meghalt 11.

A közegészségi állapot június hónapban kedvező volt. A május hó folyamán még sűrűn jelentkező kanyaró megszűnt és a többi fertőző betegségek is csak szórványosan jelentkeztek. Difteria 2, kanyaró 4, hökhurut és hasi hagymáz 2—2 esetben lett bejelentve. Elhalt összesen 61 egyén, halva született 4 gyermek. Vallásfelekezetek szerint r. kath. 20, gör. kel. 24, izraelita 5, evangélikus 5, református 6, nazarenus 1 volt. A tüdőgümőkór 12, a kanyaró és hasihagymáz 1—1 halálesetet okozott. A vár. kórházban ápolat 353 beteg közül gyógyultan elbocsátott 91, javultan 48, gyógyulatlanul 9, meghalt 11. Ápolás alatt maradt június végéig 114 férfi és 80 nő.

A közvágóhídon május és június hónapban levágott nagyszarvasmarha 327, szópórsorju 865, juh és bárány 3955, sertés 1286 drb. összesen 6133 darab. Idegen községből behoztatott levágva 25 drb. szarvasmarha és 6 drb. sertés. Ujvidékről elszállított 3800 kg. hus. Fogyasztástól el lett vonva és megsemmisítve 3 drb. sertés, 1 borsóka, 1 sárgaság és 1 tüdő- és bélgyulladás miatt.

Dr. Csernoch János kalocsai érsek f. május 27-i levelében arra kért, hogy az ujvidéki bérmlás alkalmából városunk hutósága és közönsége részéről tanúsított figyelemért és támogatásért köszönetét Ujvidék szab. kir. város közönségével közöljem.

Abból az alkalomból, hogy Rohonyi Gyula m. kir. igazságügyi államtitkár, városunk diszpolgára bosznia-hercegovinai tartományfőnöki helyettes és v. b. t. tanácsosa nevezetettel ki, városunk közönsége és tanácsa nevében üdvözöltem, amit ő nagyméltósága hozzám intézett levelében megköszönt és arra kért, hogy viszonzó üdvözlését a város közönsége és tanácsa előtt tolmácsoljam.

A főispán m. hó 28-án Bécsben felkereste Aussenberg hadügyminisztert s vele az ujvidéki állandó Dunahíd ügyében értekezett. A hadügyminiszter a hid ügyét még részleteiben is igen jól ismeri és kijelentette, hogy

hadügyi szempontból is igen nagy súlyt helyez ezen ügy mielőbbi eredményes kimenetére. A miniszter esodálkozásának is kifejezést adott a felett, hogy a hidügy még mindig a mai stádiumban vesztegel és főispánunk kérésére megígérte, hogy újra, fokozottabb hangsúlyozással szorgalmazni fogja az építés mielőbbi lehetővé tételét.

Főispánunk ez ügy érdekében egyidejűleg a referensnél, Wemelka őrnagynál is megjelent, ki a hadügyminiszterhez hasonlóan nyilatkozott és ígéretet tőn, hogy sürgősen átírja a m. kir. belügyi, kereskedelmi és főleg pénzügyi miniszterekhez, újból hangsúlyozandó a hid sürgős és elodázhatatlan voltát.

A polgármester végül jelenti, hogy Tarpavicz Milán ellen általa indított fegyelmi eljárást a közig. bizottság fegyelmi választmánya beszüntette s ezen határozat jogerőre emelkedett.

Tanügy.

Iskolai értesítők.

II.

Az áll. polg. fiúiskola 1911-1912. tanévről szóló Értesítőjében Kardos Ignác igazgató számol be az iskola egy évi működéséről.

Az Értesítőt a 7 oszt. polg. iskola c. fejezet vezeti be, mely az iskola gondnokságának és tantestületének ezen országos fontosságú és aktuális ügyben — lapunk hasábjain is annak idején ismertetett — indokolt memorandumát tartalmazza. A következő fejezet osztályok és tárgyak szerint a végzett tananyagot öleli fel s ezt követi a felügyelő hatóságok c. fejezet. A tanári testület az igazgatót kívül 6 rendes, 1 helyettes tanárból, 5 hitoktatóból és 4 óradából állott.

Nem helyeselhető, hogy a tanulóknak osztályok és tantárgyak szerinti előmeneteli kimutatása hiányzik s e helyett egyszerűen csak a tanulók nevei vannak felsorolva osztályonként.

Külön fejezet szól a magánvizsgálatra vonatkozó legfontosabb tudnivalókról, valamint a polgári iskolákba való át lépés tárgyában fennálló szabályzatokról.

A szertárak gyarapodását kimutató fejezetből megtudjuk, hogy a vall. és közokt. miniszter 2070 koronát engedélyezett a szertárak felszerelésére.

Az ifjusági könyvtárt, mely 1313 kötetből áll, 340 tanuló használta, akik összesen 2180 kötetet olvastak, úgy hogy átlag egy tanulóra 7 könyv esik. Az iskola kebelében ez évben is megalkult az ifjusági önképzőkör, melynek tagjai a szép olvasás-, fogalmazás és szavalásban gyakorolták magukat.

A következő fejezetben Avar Gyula hosszabban írja le a Batatonra és Budapestre tett kirándulást, gondos figyelemmel kiterjeszkedve a kirándulás és az uton szerzett tapasztalatok legapróbb részleteire.

A statisztikai adatok szerint összesen 316 ny. tanuló járt a 4 osztályba, melyek közül I. II. és III. párhuzamosok voltak. Legtöbb tanuló, 177, ujvidéki, míg 79 B. Bodrog vmegyei, 56 pedig Szerémi megyei volt. Anyanyelv szerint volt 154 magyar, 104 német, 10 tót, 5 horvát, 42 szerb s egy bunyevác; vallás szerint 141 rom. kath., 41 g. kel., 46 ág. ev, 33 ref. 5 izr.

A tanulás eredményét tekintve, 10 tanuló kltűnő, 33 jeles, 103 jó, 83 elégséges osztályzatot nyert; elégtelen, még pedig 2 tantárgyból 3, három tantárgyból 4, több tantárgyból 4. 70 tanuló egész, 12 pedig fél tandijmentességet élvezett. Az összes mulasztott órák száma 6439, ezekből 217 igazolatlan.

Külön fejezetben az igazgató az iskola belételeire vonatkozó jelentését közli s az adományok és jutalmak c. fejezet után a jövő tanévre vonatkozó felvételi feltételek és egyéb tudnivalók fejezik be a 87 oldalnyi Értesítőt.

Sport.

Az Ujvidéki Testgyakorlók Köre ügybuzgó titkára felvételre kérte egyesületét úgy a Magyar Labdarúgók Szövetsége, mint a Magyar Atlétikai Szövetségbe. Atlétáik is munkába állottak, részt vesznek a vidék minden nagyobb versenyén és az U. A. C. atlétikai versenyén teljes gárdával vonulnak fel.

Uj játékosok az U. T. K.-ban.

Két új footballista jelentkezett az U. T. K. titkárnál. Frimm János, ki éveken keresztül a Magyar Testgyakorlók Köre csapatának főerőssége volt. Hátvédet fog játszani s ezáltal a csatáror is megerősítést nyer, amennyiben Dugó előre vonul a balszélre. A másik játékos Geley Zoltán, ki centeres tárt fog játszani s vele a csapat lövő képességében nyer sokat. A játékosok óriási igyekezettel traniroznak, mert eddig még kétséges, kik lesznek kénytelenek a náluknál jobbaknak helyeiket átengedni.

Az U. T. K. új pályája.

Az U. T. K. vezetősége mult csütörtökön helyszíni szemlét tartott a városi ártezi fürdő parkjában az ott felépítendő sporttelep helyének megállapítása végett. A jelenlévők elragadtatással szemlélték a terek ideális felosztását s a tervek részletes kidolgozásával az egyesület mérnökét és jegyzőjét bízták meg.

H I R E K

A jogtíprások ellen. A szabadkai ügyvédi kamara e hó 7 én tartott rendkívüli közgyűlésen igen élénk részvételt mellett tárgyalta Mukits Simon volt orsz. képviselő, ügyvéd indítványát és nagy többséggel — 72 szóval 31 ellenében — határozatilag kimondotta, hogy elítéli és megbélyegzi a kormány alkotmánytíprását. Ujabb bizonyosság arra, hogy akiben igazán van egy cseppnyi hazafias, magyar alkotmányvédő érzület, elítéli a kormány Tisza sugalta abszolutisztikus zsarnokoskodását. A kamara ülésén Ujvidékről Dr. Baies, Dr. Hadzsi, Dr. Kovács, Dr. Kubinyi és Dr. Lustig ügyvédek vettek részt s a kamara hazafias határozatát, bármennyire nem tetszik az igazságügyminiszternek, orszagszerte megnyugvással és helyesléssel fogadják.

Az Ujvidéki Dalárda dicsősége. Az Ujvidéki Dalárda, mint már mult számban közöltük, a kulai zászlószentelés alkalmával úgy a szerenádón, mint a hangversenyen énekelt és nagy tetszést aratott. A Kulán megjelenő „Bácskai Közérdek“ következő elismeréssel méltatja dalárdánk szereplésének nagy sikerét: „Nagy érdeklődéssel várta a közönség az Ujvidéki Dalárda versenyszámát, mert már a szerenádón kitűnt, hogy ez a dalárda fogja elvinni a palmát. Megkapóan énekelt már a szerenádón is, de mindenkit elbűvölt, elragadtott a hangversenyen. Lányi E. „Kertem alatt“ című remek dalát abszolút esendben kezdte meg, a közönség talán még a lélekzetét is visszatartotta! Hanem ami szépség és báj egy dalban csak lehet és ami igaz művészi dalosoktól csak kitelik, az mind együtt volt itt. Midőn a dal elhangzott, sokan felugráltak helyeikről és úgy tapsoltak, éljeneztek, a közönség „ujra, hogy volt“ kiáltásokkal az Ujvidéki Dalárdát még egy dal előadására bírta: a „Falu végén“ című dallal épp oly lelkesedést keltve, mint az előzővel. Az elért nagy sikerre joggal büszkék lehetnek Szabó Imre törvszéki bíró, elnök, Bruck Ferenc nyug. felső keresk. igazgató, diszelnök, Schubert Márton városi tanácsnok, a dalárda „esalogánya“, Hollós Lipót nyug. főgimn. tanár, karnagy.“

Nők figyelmébe. Barth Henrik, a technológiai iparmuzeum kiküldöttje e hó 10-től kezdődő 4 héten át női felső ruha szabászati tanfolyamot tart a beltéri r. k. elemi fiúiskolában. Tandij 5 kor.

Repülőnap. Kvasz magyar aviatikus m. vasárnap jun. 7-én mutatta be repülőgépeit és repülő ügyességét. A nem mindennapi

esemény sok ezer embert vonzott a dunaparti révház előtti tágas térségre s nagy számban jelentek meg a vidékről is, valamennyien látható érdeklődéssel és égő vágyggyal, hogy a röplés mesterségében gyönyörködjenek. D. u. 5. órára volt kitűzve a repülés, az idő teljesen esendés és derült volt, tehát kedvező a repülésre, ámde a két gép közül az egyik sehogy sem volt működésbe hozható, a másik pedig csak hosszabb készülétek és javítgatások után indult meg, úgy hogy már 1/27 körül lehetett, mikor Kvasz a gépre szállt s csekély magasságban, kis távolságra repült; több-zór is, vagy nyolcszázalékkal fel s késő este volt már, midőn nagyobb, 35-40 m. magasságban is, teljes nagy körben járta be a gépével a nagy térséget. A közönség, mely a hosszú várakozásban, majd az első kevésbé sikerült próbafelkészítések mellett türelmét veszítette, úgy hogy egy része el is távozott, később egy-egy sikerültebb repülést nagy éljenzéssel kendő lobogtatással jutalmazta. A nagy szenzációnak igérettel repüléssel azzal az eredménnyel járt, hogy a jelen voltak eredetiben láttak két monoplánt s a jobbra csak leírásból, hallomásból ismert repülés mesterségének mibenlétéről gyakorlatilag is saját szemükkel meggyőződhetek.

Az ujvidéki áll. polg. leányiskolában f. jun. 22-én rendezett évszori hangverseny jövedelmének elszámolását Fizély Julia pénztáros a következő adatokban állította össze: a.) jegyekért befolyt 756 korona 60 fillér. Felülfizetés volt összesen 311 korona 30 fillér, összbevétel 1067 90 k. Ezen bevétellel szemben összkidátás 530.98 k. Marad a megjelölt jótékony célokra 536.92 k. Ezen összegből fordítatik 200 k. a polg. isk. Tanárok Házában létesítendő alapítványra, 117 k.-val kiegészítjük a Harrach Ételka-alapítványt 200 k.-ára, 60 k.-át küldünk egy beteg tanulónk gyógykezelésére, végül 159.92k.-át kézbesítünk a József kir. hg. Sinatorium-Egyesületnek a polg. leányiskolai ágyalapotvány növelése céljából. Alább következnék azon jótékony adakozók nevei, akik felülfizetéseikkel a bevétel gyarapítását szívesek voltak és pedig adott: 10 k.-át: Matkovits főispán, 6 k.-át Fizély B-né, 5 k.-át: Brunner, Elizek F., Előlegezési Egyesület, dr. Gruby, Ipár és kereskedelmi bank, Keresk. bank, Központi Hitelintézet, dr. Leitner, Schuster L., Schwarz Egon, Schwarz testvérek, Strasser és König, Ujvidéki takarékpénztár, Zsófia gőzmalom, 4 k.-át: Első magy. ált. bizt. társaság, Fündeisen, Kovács József, Ungár. 3 k.-át Grossz H., Illin, Jankulov V. Klein és Ungár, N. N., Wagner L. 2 k.-át: Ábrahám J., dr. Adamovits, Adria Biztosító, Baics L., dr. Baics, Balla A., Dussing J-né, Eidenmüller, Ernst J-né, Farkas Lajos, Fischer S., Zw., Forgács B., Friedmann S-né, dr. Gézáni, Giffinger és Siebold, Grossz és Lázits, Grossmann, dr. Handler, dr. Jahn, dr. Kassovitz, Kassovitz Zs., Kaszper G né, Kohn Gy., Konyovits Gy-né, özv. Kovács Gy né, dr. Kovács B., dr. Königstaedtler O-né, Kriashabar, dr. Kubinyi, Kuborczy M., dr. Lustig, Másits Sz., dr. Marczekovits, Mayer L., Mayer J., özv. Michels Gy-né, Miroszavljevits testv., dr. Nagy F., N. N., N. N., dr. Öfner, dr. Pálmáiné, Profuma, Ráth F., dr. Rózsa M-né, Sigmund K., dr. Spirta, Stein M., Stetner L., özv. Steinerné, Stoy V., dr. Szabó L., Szilávy, Szremosevics, Stratimirovits, dr. Szviyarev, dr. Tapavicza, Várady L., Vékey Z., Vasdényei S., Villamos R. T., W. Cs., dr. Wagner K., Zaubauer, 1 k.-át: Böhm A., Brandeis, Brückner K., özv. Brückerné, Eckfeld, Fattler G., Gály J-né, Gerich J-né, Gosztovits P., Gyenizse K., Hádinger G. Heim K., Berger T-né, Hoffmann E., Illits J-né, Jelenik V., Jobbágy M-né, Klein M., Klein O-né, dr. Korényscheck V-né, Kovács S., Krausz S. Kreuscherné, dr. Krno, Lákits, Landauer, Leipniker, Lobenstein, Löwenberger, Löwy M. Lütze R., Maletaski, dr. Markovits, Militicsné, Nagy S., Nota Gy., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., dr. Oppenheimer, Pászthy S., Regényi J., Schattles F., Schossberger, Schultz, dr. Steinfeldné, dr. Trifkovits, Vajda, Warnusz P-né, Zappe E., Zsupánszky, 60 f-t: Ember J-né, 50 f-t: Reichel, N. N., 40 f.: Ráth El., Sereg L-né.

Wollner, N. N., 10 f-t: N. N., A felülfizetés teljes összege: 311. 30 k. Amidőn ezen elszámolást a nyilvánosság előtt bemutatom, kedves kötelességet teljesítok azzal, hogy őszinte és hálás köszönetet, mondok a tantestületnek és Rottmiller tancmester urnak, a hangversenyt előkészítő munkáért, a szereplőknek kedves közreműködésükért, a szülőknak a szükséges jelmezre hozott áldozatukért, a nagyközönségnek a jótékony cél támogatásáért. Köszönetemet fogadják a könyvkereskedő urak a jegyek szíves árusításáért, de legáltalában köszönettel adózom Fizély Julia kartársnőmnak, aki a hangverseny összes anyagi ügyeit szokott piratlan pontosságával kezelte. Mindannyian érezzék velem együtt a szép siker örömeit, a munka édes jutalmát! Jelentésemmel kapcsolatosan legyen szabad még azoknak is köszönetet mondanom, akik az évszori alkalmával az iskolának, illetve a tanulónak adományokat szántak. Így Horger A. ur 2 könyvet, Ábrahám ur 4 könyvet, Urbán L. ur 3 könyvet, a Demke ujvidéki fiókja 2 könyvet küldött kitűnő tanulónk jutalmazására. — Dr. Széchenyi Tamás zsabályi főszolgabíró ur pedig Mariska leányának kitűnő sikerrel kiállott magánvizsgálata alkalmából 100 k-át ajándékozott szegény tanulónk szülőalapítványnak. A jó Isten áldása legyen a nemes ajándékozónak! Az igazgatóság.

A rendőrbjelentési hivatal ügyforgalma június havában a következő volt: lakosok új felvétele 179, lakváltásuk 928, eselések új felvétele 66, helyváltásuk 461, idegenek magán háznál 60, vendéglőkben 1057; mint központi kézbesítő hivatalhoz kiközbesítésre érkezett 1919, ezek közül sikerrel 1905; értesítések adtak 2395 esetben, még pedig eredménnyel 2156. Külhoni utlevél kiadott 29, eselőkönyv 14, igazolási jegy 8. Megfigyelő lap összesen meg lett fektetve 661.

Arcképes igazolvány a családtagoknak. Mint értesülünk, ezentúl a tisztviselő családtagjai is megkapják az arcképes igazolványt. A tisztviselők bizonyára örömmel fogadják ezt a hírt, mert sok hiábavaló irkafirkálót és kiadástól menti majd meg őket.

Lesz cirkusz. A Charles-cirkusz jegesmedvéi, királytigriai, oroszlanjai, fókái, elefántjai, tevéi, lovai nap-nap után ezernyi közönség előtt mutatják be művészetüket a jelenleg Pécsen időző hatalmas cirkusz porondján. Tekintve, hogy e vállalat rövid időn belül a mi városunkat is föl fogja keresni, ama tanácsunknak adunk kifejezést, hogy ne mulassza el senkiesem e hatalmas amerikai vállalat előadásait megtekinteni, mert nemcsak szórakozni lehet ott, de megismerkedhetünk sok, soha nem látott dologgal, másrészt a ritkán látható különböző népfajok: kínaiak, arabok, indiai fakirok, cowboyok, indiánok stb. különleges művészetében s a világhírű artisták utólráhetetlen ügyességében is gyönyörködhetünk.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál jun. 28-jul. 5-ig bejelentett születések 16, még pedig 6 fiú, 10 leány, meghalt 19.

Megdrágult a só. E hó 6-tól kezdve a só is megdrágult, métermázsája 33 fillérrel drágább, mint eddig volt. A nagykereskedők megállapodtak, hogy egyelőre csak 30 fillérrel emelik az eddigi sóárakat és így a fogyasztó közönség 28 fillért fizet a só kilójáért.

Áthelyezés. Vojnits István vm. főispán Dr. Ritter Gyula palánkai szolgabíró, tb. főszolgabíró a titeli főszolgabírói hivatalhoz helyezte át.

Kórházátvétel. Szemző János titeli főszolgabíró és Kende Ignác műszaki tanácsos a napokban vették át a Mozsoron épült járványkórházat.

Állatösszeírás. B. Bodrog vármegyében az 1912. évi állatösszeírás szerint van 200,788 marha (+ 19,097), 130,034 ló (+ 1750), 448,840 sertés (+ 73,496), 218,555 juh, 490 szamár, 34 öszvér, kecske; meggyőződés és hazafias érzület ellenes mu... pedig?

Cukorgyár a megyében. Óbecse és vidéke vezető körei azon buzgólkodnak, hogy Óbecsén cukorgyár létesüljön. — Cukorgyár létesítése iránt Kalocsán is élénk mozgalom indult, melynek élén az érseki uradalom áll, ami a sikert eleve biztosítja.

A termés. A gazdasági tudósítók jelentései alapján a földmiv. minisztérium összeállította a várható termést számokban. Eszerint 47 millió mm. buza, 14 millió mm. rozstermés várható A buza hozama fél millió mmázsával kevesebb, mint tavaly, a rozszé ellenben nagyobb. Arpa és zab nem fejlődött a várakozás szerint. De hát míg mindez számban nincs, biztosat míg ez idáig nem lehet tudni.

Egy emberélet — 40 fillér. Bácszentiván községben buesu volt minap; kuglizás közben 40 fillér különbözet miatt Pfeiffer Mihály földmives zsebkésével szíven szurta Haek Lőrincet, ki szó nélkül halva esett össze. Híeknek 5 gyermeke maradt árván. A gyilkost a zombori ügyészségre szállították.

Nyugdíjba vonuló jegyző. Wagner György ujverbázi közs. jegyzőt a vármegye nyugdíjazta. Wagner jegyző már két éve készült nyugalmába vonulni, de a megyének mindaddig sikerült e szándéka megvalósításában visszatartani. Most azonban Wagner György egészségi és családi tekintetéből többé nem volt rávehető nyugdíjaztatásának elhalasztására és a megye engedve kérésének, a jól megérdemelt nyugalmába vonulást megszavazta s 1900 koronában állapította meg évi nyugdíját. Wagner György távozását Ujverbász község a legnagyobb sajnálkozással látja, mert a község, melynek szemmel látható felvirágzása Wagner György nevéhez fűződik, mindenkor a lakosság érdekeit tartotta szem előtt s a községnek igazán jóakaró, fáradhatlan buzgósa vezetője volt.

Sport mozgalom a vidéken. Hódság község ifjusága, amely a vakációt otthon tölti, élénk mozgalmat indított egy ifjusági sportegylet alakítása iránt, mely főleg labdarúgó versenyeket szándékozik a szünetekben rendezni.

Óvakodjék az elutazástól

a nélkül, hogy legalább egy doboz valódi Fáy-féle szódai ásványpasztillát ne vienne magával. Az utazás mindig bizonyos veszedelemmel jár: a levegő forró vagy száraz, sok a por, nagy a légvonat stb. Mindezek a veszedelmek első sorban a torok nyálkhartyát érhetik, ezért szükség van kényelmesen használható óvszerekre, amelyek a veszedelmet azonnal elhárítják. Ilyen elismert szer Fáy valódi szódai ásványpasztillája, amely 1 korona 25 fillérért minden gyógyszertárban, drogériában stb. kapható. 1-2

Felolós szerkesztő: Zaubauer Ágoston.
Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

224/1912. szám.

Perlasz község.

Árlejtési hirdetmény.

A perlaszi kir. járásbíró részére szükséges alábbi felszerelési tárgyakra vonatkozólag:

1. 5 drb. kezelői íróasztal tolgfaszinre festve és 150 cm. hosszú, 90 cm. széles, 80 cm. magas.

2. 11 drb. iratszekerény 2 ajtós tolgfaszinre festve és ezeve, 190 cm. magas, 125 cm. széles, 50 cm. mély, 5 rekesszel.

3. 1 drb. tékép szekrény 2 ajtó tolgfaszinre festve és ezeve, 2 m. magas, 130 cm. széles, 80 cm. mély, 6 rekesszel.

4. 5 kirakóasztal tolgfaszinre festve és ezeve, teteje kétszer zöldre festve, 2 méter hosszú, 80 cm. széles, 80 cm. magas.

5. 2 drb. mutató szekrény 1 ajtó, 3 rekesszel, tolgfaszinre festve és ezeve, 180 cm. magas, 1 m. széles, 48 cm. mély.

6.) 1 drb. 2 ajtó szekrény tolgfaszinre festve és ezeve, 2 m. magas, 120 cm. széles, 50 cm. mély, 6 rekesszel.

7.) 3 drb. bírói, 3 drb. ügyvédi asztal, 3 drb. 2 m. hosszú, 3 drb. 1 m. hosszú, 80 cm.

széles, 80 cm. magas, tölgyfaszinre festve és erezve, teteje kétszer zöldre festve.

8.) 1 drb. nagy asztal furnirozva tölgyfaszinre 6 fiókkal, 2 m. ho-szu, 120 cm. széles, 80 cm. magas, zöld posztó betéttel.

9.) drb. kisasztal, tölgyfaszinre festve és erezve, teteje kétszer zöldre festve, 1 m. ho-szu, 80 cm. széles, 80 cm. magas.

10.) 6 drb. fapad, 2 tölgyfaszinre festve és erezve, 4 drb. diófaszinre páczolva, 2 m. hosszu.

Az ajánlatok 1912. július 20. ig Perlasz község elöljáróságához nyújtandók be.

A község fentartja magának a jogot, hogy a beadott ajánlatok közül szabadon válasszon.

A feltételek Perlasz községi jegyzői iródban megtekinthetők.

Perlaszon 1912. június 21-én.

Perlasz község Elöljárósága.

13311./1912. szám.

Arlejtési hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa a városház, kózkórház, közbiztonsági, szivattyutelepek és egyéb városi intézmények szükségletét képező mintegy 1300-1500 tonna szén szállítását az 1912/13. évi évre esetleg három évre, vagyis 1912/13, 1913/14, 1914/15. évekre biztosítani óhajtván, e végből 1912. évi július hó 30. án délelőtt 11 órakor a városház kis tanácsstermében tartandó zárt írásbeli versenytárgyalást hirdeti.

1.) A versenytárgyaláson csakis Magyarországon bejegyzett cég vehet részt.

2.) Az ajánlatok akna, dió, koczka és darabos szénre teendők.

3.) Vállalkozók kötelesek ajánlataikban a szén termelési helyének felüntetésével az árakat 100 kg-ként számmal és betűvel is kitüntetni.

4.) A város a vállalkozó érdekeinek biztosítására kijelenti, hogy őt a kiírt mennyiségnél több szénnek a szerződési áron való szállítására nem kötelezi.

5.) Vállalkozó köteles a megrendelt szén a feltételek betartása mellett rostázottan, tehát por- és salakmentesen a vasúti- vagy hajóállomásra saját költségén szállítani.

6.) Vállalkozó tartozik ajánlatában megjelölni, hogy a megrendelések hány nappal előbb teendők s tartozik hajórakomány megrendelése esetére külön az árat és a rakomány legkisebb mennyiségét megadni.

7.) Ajánlattevők kötelesek az általuk ajánlott szén minőségét, égés melegét (kalorimétrikus meghatározás) kísérleti úton meghatározott és az elementáris összetételből számított fűtő értékét hatósági bizonyítvánnyal igazolni és az ajánlott szénfajtákból leg-

alább 3 knyi mennyiséget mintaként az ajánlati tárgyalás előtt, vagy legkésőbb annak napjáig beküldeni.

8.) Jogában áll a városnak minden küldeményt vegyészével megvizsgáltatni és amennyiben a talált adatok, az ajánlott szén vizsgálati adatainak meg nem felelnének, a küldeményt visszautasíthatja, vagy megfelelő levonásokat eszközölhet.

9.) Ha vállalkozó szállítási kötelezettségének bármelyik pontban meg nem felelne, úgy a városnak jogában áll a szén a vállalkozó terhére bárholnan megszerezni.

10.) Ajánlattevők tartoznak 500 (öt-száz) korona bánatpénzt készpénzben vagy megfelelő értékpapírban a városi pénztárnál befizetni és erről szóló íeteli nyugtát ajánlatához csatolni.

11.) Nyertes ajánlattevő köteles íetelt bánatpénzét 4000 k. biztosítékká kiegészíteni.

12.) A megfelelően felblyegzett és lepecsételt borítékban elhelyezendő ajánlatok, melyekben kifejezetten kitéendő, hogy vállalkozó előtt az előírt feltételek ismeretesek és azoknak magát aláveti, legkésőbb folyó évi július hó 29. én délelőtt 12 óráig Ujvidék szab. kir. város iktató hivatalánál nyújtandók be. Ezen időpont után beadott ajánlat vagy utóajánlat tekintetbe vételni nem fog.

13.) A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők között tekintet nélkül az ajánlati összegre, illetve egyes árakra szabadon választhasson.

14.) Az ajánlatok felbontása folyó hó 30-án délelőtt 11 órakor fog megtörténni, melyen az ajánlattevők vagy megbízottaik megjelenhetnek.

Ujvidék 1912. évi július hó 9-én.

Dr. Demetrovits.

A Beocsini Cementgyári Unió Részvénytársaság négyosztályú elemi iskolája részére

tanítót

keres, ki úgy a magyar mint a horvát nyelvben tökéletesen oktatni képes. Olyanok; kik a német nyelvben is jártasok, előnyben részülnék. A gyárigazgatóság sulyt helyez oly tanerő megnyerésére, kik a tanítás terén már huzamosabb idő óta sikeresen működnek.

Kielégítő javadalmazás biztosítottatik.

Részletes ajánlatok a gyárigazgatóság címére Beocsinba küldendők.

**Tejleves, pempő,
kenyér, kakes,
és tej**

azok az ételek, amelyekkel a gyengéd gyermek öröteljes fejlődése eszközölhető. A hus és összetett éledelek nem olyan értékesek a gyermeki szervezetre, mint azt gyakran hiszik.

Adjunk a gyermekeknek naponként puddingt Dr. Oetker-fél; pudding-p r a l á 12 fill, tejjel, cukorral készítve, gyümöleslével vagy gyümölesesével, továbbá Dr. Oetker sütőporával készített tésztaakat s a kedvező eredmények mindenkit megfognak lepni. Dr. Oetker készítménye a használati utasítással együtt mindenütt kapható Prospektust ingyen és díjmentesen küld.

Dr. Oetker A., Baden-Wien.

Ügyeljünk, hogy Dr. Oetker valódi készítményeit kapjuk.

Irodai gyakornok

Mielőbbi belépésre Böhm Ármán ügy-nökségi céghez (Tökölly Imre u. 1.) kerestetik.

Desel
Nyersolaj
Szivógáz
Benzin

MOTOROK

és lokomobilok

Gyors szállítás.
Kedvező fizetés
feltételek.
Messzemenő
jótállás.

DREZDAI MÓTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.
Németország legrégebb, legnagyobb
mótorgyára.

Vezérképviselő:
Gellért Ignác és Társa
BUDAPEST, V., Kohári utca 4. szám
(Alkotmány-utca sarok)

Nyugodtan alhat,

ha fehérenmüje egész éjen át „ASSZONYDICSÉRET” mosó-kivonattal van beáztatva, mert ez a szer a legrövidebb idő alatt nagy könnyűséggel önmaga oldja fel a szennyet s másnap gyorsan és fáradtság nélkül lehet a ruhát SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-SZAPPANNAL vakító fehérre mosni, mert az „ASSZONYDICSÉRET” és a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN úgy fehéritenek, mint a nap!

25 000 Koronával szavatolunk a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉRET” mosó-kivonat tisztaságáért.

Még álmában sem

képzolheti el, hogy mennyi vesződséget és mennyi fáradságot takarít meg, ha az „ASSZONYDICSÉRET” mosó-kivonaton és SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-SZAPPANON kívül semmiféle más mosószert nem vesz. Ez esetben mindig jó árut vásárol mérsékeit áron és kiméli egyrészt a ruháját, másrészt nem pocskolja el a háztartási pénzt.

25.000 Koronával szavatolunk a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉRET” mosó-kivonat tisztaságáért.